

lørdags

Portrettet

ENGASJERT MEDMENNESKE: Carola Karl drives av et brennende engasjement for miljø og rettferdighet.

CAROLA KARL

43 år
Yrke: jordmor på fødeavdelingen i Sandnessjøen
Samboer med Pål Urvik. Sammen har de fire søte katter.
Bor på beste vestkant, Aufles i Vefsn
Aktuell: leder i Vefsn venstre, leder i Vefsn kommunes forbrukernemnd

EGENMELDING:

Noen påstår sikkert at jeg er utrolig sta, men jeg vil heller betegne meg selv som veldig målbevisst. Jeg er opptatt av det meste, og særlig det som ligger utenfor det trivielle. Jeg brenner for det jeg holder på med, og jeg trives sammen med andre mennesker. Jeg elsker livet og er tvers gjennom positiv.

Med ønske om FL

Tilfeldigheter har preget mye av Carola Karls liv. Men hun tror ikke på dem.

– Nei, å tro at livet styres av bare tilfeldigheter blir for enkelt. Jeg tror på skjebnen og at det er noe overordnet som bestemmer tingenes rekkefølge og tilstand. Min Gud er kanskje ikke lik andres oppfatning av Gud, men den er min Gud, sier Carola.

Med seg til portrettintervju har hun ei tykk dokumentmappe, der partiprogrammet til Venstre så vidt er synlig, og boka «Det frie menneske» av den folkekjære norske filosofen Arne Næss. Hun snakker gjerne om politikk på lokalt, nasjonalt eller internasjonalt plan, eller om miljøet, eller om rettferdighet, eller om dikt, eller om musikk eller fotografi. Carola Karl har mildt sagt mange interesser, og om hun kunne skulle hun viet enda mer tid til dem.

– Jeg skulle hatt tre eller fire liv for å kunne ha tid til å gjøre alt jeg ønsker å gjøre, sier hun.

ENGASJEMENTET til Carola Karl har alltid vært der, uten at hun helt vet hvorfor. Det er nesten sju år siden hun flyttet til Mosjøen fra Kassel i Tyskland hvor hun drev privat jordmorpraksis.

På den tiden er hun blitt leder for Vefsn Venstre, og leder i forbrukernemnda i samme kommune. Lokalavisjournalister har fått føling med at damen brenner for det hun engasjerer seg i, som for eksempel Fairtrade-programmet.

– Det henger sammen med at jeg er opptatt av frihet og rettferdighet. Som 14-åring sto jeg på torget i hjembyen min i Tyskland og solgte Fairtrade-kaffe fra Nicaragua, og jeg demonstrerte mot apartheid i Sør-Afrika. Jeg ønsket da, og ønsker fortsatt å være et medmenneske som jobber for en mer rettferdig verden, sier Carola.

CAROLA VOKSTE OPP i landsbyen Stornorf i tidligere Vest-Tyskland hvor foreldrene drev bakeri. I tillegg til å få flere kaker og boller enn gjennomsnittsungen, fikk jenta musikk inn gjennom morsmelken. Det var derfor naturlig å velge yrke innen musikkbransjen.

– Jeg skulle bli kirkemusiker og begynte på musikkutdanning. Men så hadde jeg ei

venninne som holdt på å utdanne seg til orgelbygger. Jeg ble interessert i faget, og før jeg visste ordet av det var jeg også under utdanning, forteller hun.

Utdannelsen ble fulgt av tre år med orgelbygging i Sverige, før hun returnerte til Tyskland og bygget orgel i to år til. Så fikk hun støvallergi, og måtte skifte beite.

– Ei venninne av meg var lege og foreslo jordmorutdanning. Jeg søkte og kom inn på studiet med en gang, og etter studiet kjøpte jeg meg inn i en privat jordmorklinikk i Kassel hvor jeg jobbet natt og dag i fem år.

Arbeidsbelastningen ble så stor at Carola måtte ta seg et avbrekk i 2003 da hun reiste litt rundt. På vei sørover fra Alta, stoppet hun i noen timer i Mosjøen for å hvile seg.

– Jeg traff Pål, og det var kjærlighet ved første blick, sier hun om den saken.

– Og noen måneder seinere var hun på flyttefot – fra Tyskland til Vefsn.

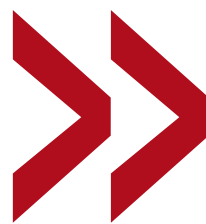
SOM INNVANDRER har Carola fått føle at det kan være vanskelig for en fremmed å få kontakt med trauste innfødte vefsninger. Men hun mener selv hun har funnet nøkkelen til å bli integrert fort og effektivt.

– Jeg konsentrerte meg intenst om språket da jeg kom hit. For meg var det ikke så van-

FRA ALBUMET: Fra oppveksten i foreldrenes bakeri, med Carola til høyre. Familien gleder seg over attpåklatten Carola. Første skoledag. Fiskelykke i Norge for et par år siden. Fra tiden som orgelbygger i Sverige og Tyskland. Carola sitter blant helleristninger for om lag ti år siden.

ERE LIV

Noen ganger tror jeg alt skal gå til helvete. Men så skjerper jeg meg og konsentrerer meg om det jeg kan gjøre noe med.

CAROLA KARL

skelig fordi jeg kunne svensk, men jeg vil snakke så nært opp mot det lokale språket som mulig og brukte mye tid på biblioteket hvor Liv Lundestad og Irene Bergsnev ble kjenninger.

Men bibliotekdamene ble ikke nødvendigvis spurt om bøker som inneholdt offisiell norsk språkopplæring. Carola lånte bøker som beskrev Vefsn-dialekten, og det har ført til at hun i dag skriver sine meldinger på Facebook på dialekt med den største selvfølgelighet.

– Språk er nøkkelen til all integrering. Når folk kunne forstå meg og jeg dem, så ble det lett å få kontakt. Det ble også lettere å engasjere seg i ting på fritiden.

SOM FOR EKSEMPEL politikk. Venstrenestor i Vefsn Franziska Wika tok en dag kontakt med Carola og spurte om hun ville vurdere å stå på kommunevalglista til partiet.

– Jeg tok meg god tid til å lese hva Venstre står for, og fant ut at partiet har en god del til felles med De Grønne som jeg har sympatisert med i Tyskland. Liberale verdier er viktige for meg, men det er miljøsidene som kanskje tiltrekker meg mest ved partiet, sier Carola.

Og her er jordmora inne på kjernen av kjernen i sitt utrettelige engasjement. Profilbildet hennes på Facebook er nylig blitt helt sort, i fortvilelse over oljeutslippet i Mexicogulfen. Hun blir ubeskrivelig forbannet når hun opplever likegyldighet til miljøet, om ikke for annet enn at noen har kastet en søppelsekk ved Vefsnfjorden.

Hva angår den rødgrønne regjeringens snuoperasjon i forhold til CO₂-lagring ved Mongstad, så rister hun bare på hodet.

– Jeg skjønner ikke at de klarer å se seg selv i speilet etter det der. Vet du at noen ganger tror jeg virkelig at alt skal gå til helvete, og jeg klarer nesten ikke se på nyhetene. Men så skjerper jeg meg og konsentrerer meg om å jobbe med det jeg kan gjøre noe med.

Å GI HELGELENDINGER et trygt fødetilbud er noe 43-åringen i alle fall kan hjelpe til med. Men hun liker ikke formen på debatten. Det hun skulle gjort noe med hvis hun bestemte var å bli kvitt definisjonene.

– Dette med at man, på grunn av at det ikke er så så mange fødsler her og der, ikke har bra nok kvalitet er firkantet. Det stemmer ikke og er respektløst overfor

både oss som jobber på fødeavdelingene og de fødende. Dessuten skaper det usikkerhet.

– Hvis jordmødre på Helgeland ikke får nok erfaring, så må jo helseforetaket legge til rette for at de kan hospitere andre steder og få den erfaringen. For det bør være fullverdige fødetilbud i alle fire byene i regionen, sier Carola og henviser til askeproblemene fra Island.

– Det er bare flaks at ikke menneskelig har gått tapt, og det viser hvor viktig det er med et desentralisert helsetilbud. Penger lar seg ikke forene med hensynet til menneskelig, sier hun.

PÅ 8. MAI, frigjøringsdagen, er det litt merkelig å være tysk, synes Carola. Hun ser på at vi feirer Tysklands betingelsesløse kapitulasjon i 1945, og forstår, men med en litt ambivalent følelse.

– Det er komplisert. Jeg slutter aldri å undre meg over hvor grusomme mennesker kan være mot hverandre. Det er helt forferdelig, sier hun.

Carolas nærmeste har også lidd. Hennes far ble sendt i krigen som purung 17-åring. Tre år etter krigen, da ingen hadde hørt fra ham, og mange antok at han var død, duk-

ket han opp etter å ha sittet i fangenskap i Frankrike.

– Alle led, tyskerne også. Derfor må vi gjøre vårt ytterste for å forhindre at slikt skjer igjen, sier hun.

Tankegangen til Carola er i så måte svært fruktbar. Hun elsker intellektuelle som Benedictus de Spinoza og Václav Havel, for av deres liberale tankepenn kommer hennes politiske ståsted. Det er et ståsted hun ønsker at flere skal få innblikk i.

– Målet mitt framover er å få piffet opp Vefsn Venstre slik at vi kan gjøre et godt valg til neste år, sier Carola.

Dette, sammen med å lære å kjøre båt med verdens snilleste kjæreste, mener hun at skal være overkommelige ambisjoner – selv om hun bare har ett liv å ta tid fra.

TEKST OG FOTO:
Christopher Engås
Tlf. 918 31 135

christopher.engas@helgeland-arbeiderblad.no